

Center for Bygningsbevaring i RAADVAD ANVISNINGER til Bygningsbevaring

GENMALING AF VINDUER MED LINOLIEMALING

af Søren Vadstrup, arkitekt m.a.a.

Dato: Februar 2010

Linoliemaling er den bedste maling til gamle vinduer, hvilket der er redegjort nærmere for i ANVISNINGER til Bygningsbevaring på www.bygningsbevaring.dk:

- [Spørgsmål og svar om linolie](#)
- [Spørgsmål og svar om linoliemaling](#)
- [Maling på træ med linoliemaling](#)

Denne ANVISNING giver en kort beskrivelse af, hvordan man griber vinduesmalingen an, rent konkret, efter at man har afskrabet den gamle maling.

Selve forbehandlingen af vinduerne, før selve malingen, kan man læse om i ANVISNINGER til Bygningsbevaring på www.bygningsbevaring.dk:

- [Bestemmelse af eksisterende malingstyper](#)
- [Miljøvenlig afrensning af gammel maling](#)
- [Arbejds miljøforhold ved afrensning af blyholdig maling](#)

Genmaling af udvendigt træ med linoliemaling

Det linolie-våd-afskrabeede træ kan umiddelbart genmales. Der behøves ikke mere hærde tid end et døgnstid i lys og luft.

Valg af linoliemaling m.m.

- a Der benyttes en hvid linoliemaling af et anerkendt fabrikat, til udvendigt træ gerne tilsat fungicid.
- b Der benyttes en rørpensel med svinebørster

Forbehandling

- a Træet skal være relativt tørt, d.v.s. under 14% træfugtighed.
- b Træet afbørstes for støv, snavs, savsmuld.
- c De helt afskrabede områder pletmales med et tyndt lag linoliemaling i samme farve som den færdige farve. Malingen skal stryges så tyndt på, at man kan se træets årer gennem det hærdede malingslag.
- d Beslag skal grundmales med jernmønje to gange, før de kan linolie males sammen med træet.
- e Normalt skal træet oliegrundes rigeligt med kogt linolie, men da der er foretaget en våd, kold, partiel afskrabning med linolie og vådslibning med linolie, har træet fået rigeligt olie.

Grundmaling med linoliemaling

- a Efter 1-2 døgnstid hærkning i lys og luft påføres overfladerne et tyndt lag linoliemaling. Malingen skal "strækkes" til 9-10 kvm per liter og penselstrøgene skal lægges parallelt med træets årer.

Hærkningen af linoliemalingen kan forceres ved at iblande max. 5% sikkativer (tørrelse) samt/eller ved at udsætte den malede overflade for et konstant ultraviolet lys. Malingen må dog ikke udsættes for direkte sollys under hærkningen.
- b Malingen tørrer 1-2 døgn i lys og luft, hvorefter der slibes for evt. korn, klatter osv.

Mellem- samt slutmaling

- a Der påføres et tyndt lag linoliemaling. Malingen skal "strækkes" til 9-10 kvm per liter og penselstrøgene skal lægges parallelt med træets årer.
- b Malingen tørrer 1-2 døgn, hvorefter der slibes med let hånd for evt. korn, klatter, løbere osv. Slibemærker retoucheres med en klud med rå linolie.
- c Det vurderes herefter om malingslaget er tilstrækkeligt dækkende. Er dette **ikke** tilfældet, påføres et tyndt lag linoliemaling.
- d Ved det sidste lag maling skal man male 2 mm op over kitfalsene, op på ruden.

Udfaldskrav til genmaling med linoliemaling

- a Malingsfilmen skal stå jævn og ensartet uden rynker, løbere eller klatter. Beskæringer skal være ført med sikker, professionel hånd. Malingen skal endvidere have en ensartet glans og farve.

ANVISNINGER til Bygningsbevaring Brug af Center for Bygningsbevarings ANVISNINGER

Center for Bygningsbevaring

Center for Bygningsbevaring er et uafhængigt viden-center, der arbejder med bevaring og udvikling af den byggede kulturarv via forskning, kurser og efteruddannelse, samt projekter og handlingsplaner på historiske bygninger. Centeret løser opgaver for statslige styrelser, kommuner, fonde, ejendomsselskaber samt ikke mindst for private ejere af fredede og bevaringsværdige ejendomme. Centeret er desuden tilknyttet Det Kongelige Bygningsinspektorat II som rådgiver omkring blandt andet bygningssyn.

Brug af Center for Bygningsbevarings ANVISNINGER

Center for Bygningsbevarings anvisninger er fortrinsvist rettet mod private husejere, men må gerne benyttes, citeres fra og "klippes i" af tegnester, håndværksfirmaer eller andre til professionelle formål, f.eks. til arbejdsbeskrivelser til restaureringsarbejder. Det er **ikke tilladt** at bringe uddrag fra, klippe i eller viderebearbejde/rette i Center for Bygningsbevarings anvisninger i trykte publikationer, på internettet eller anden offentlig formidling uden skriftlig tilladelse fra Center for Bygningsbevaring.

Forbehold

Der gøres opmærksom på, at brug af Center for Bygningsbevarings anvisninger altid og i hvert enkelt tilfælde vil bero på en konkret vurdering på stedet. Centeret kan derfor ikke påtage sig noget ansvar for anvendelsen af beskrivelser, anvisninger m.m. i de tilfælde, hvor Centeret ikke selv har et aftalt ansvar for bedømmelsen.

Center for Bygningsbevaring kan bestilles til at udarbejde ARBEJDSBESKRIVELSER.

Center for Bygningsbevarings anvisninger kan suppleres med detaljerede arbejdsbeskrivelser, der er en punktopstillet udførelsesvejledning, inklusiv materialespecifikationer og udfaldskriterier. Arbejdsbeskrivelser udarbejdes af Center for Bygningsbevaring efter aftale og med honorar.

Bygningssyn og rådgivning

Center for Bygningsbevaring i Raadvad har etableret en landsdækkende rådgivning, der påtager sig at udføre uvildige bygningsundersøgelser. Specialuddannede fagfolk gennemgår hele huset eller dele af det, og udfærdiger en rapport over bygningens tilstand, problemer og anbefalede indgreb, listet op i en prioriteret plan og vedlagt anvisninger på selve udførelsen. De konkrete arbejder udføres af håndværkere efter husejerens eget valg.

Koordinering

Center for Bygningsbevarings anvisninger på www.bygningsbevaring.dk er koordineret med Kulturstyrelsens 'Information om Bygningsbevaring' på www.kulturarv.dk samt Velfærdsministeriets vejledning: 'Bevaringsværdige bygninger – sikring af bevaringsværdier' www.sm.dk (søg i publikationer Bevaringsværdige bygninger, 2006)

Rådgivning

Centeret tilbyder i perioder gratis rådgivning via E-mail eller telefon. Gældende regler for at benytte denne service fremgår af hjemmesiden www.bygningsbevaring.dk, hvor man også kan finde aktuell E-mailadresse og telefonnummer.

Tak til

Center for Bygningsbevarings anvisninger opdateres og redigeres løbende, og de viste blade erstatter alle tidligere informationsmaterialer fra Raadvad-Centeret vedrørende praktisk bygningsstandsættelse og bevaring. Center for Bygningsbevarings anvisninger er opdateret og udbygget i 2009-10 med støtte fra Åse og Ejnar Danielsens Fond, Sonning-fonden, samt Margot og Thorvald Dreyers Fond og igen i 2011-12 med støtte fra Åse og Ejnar Danielsens Fond.